

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des Tribunaux cambodgiens

លេខសំណុំរឿង: ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អ.វ.ត.ក.-ក.ស.ច.ស.

ការិយាល័យសហចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះ

Office of the Co-Investigating Judges
Bureau des co-juges d'instruction

ចំពោះមុខ ៖ ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡុង

ចៅក្រម Marcel LEMONDE

កាលបរិច្ឆេទ ៖ ថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០

ភាសា ៖ ខ្មែរ/បារាំង

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ៖ សាធារណៈ

លេខ / No: D397

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia

Nation Religion King

Royaume du Cambodge

Nation Religion Roi

ឯកសារដើម

ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):

..... ២១ / ០៩ / ២០១០

ម៉ោង (Time/Heure):..... ១០ : ២០

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier:..... Ueh A. Wun

ឯកសារចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ខ្មែរ

CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ត្រឹមត្រូវ (Certified Date /Date de certification):

31-Aug-2010, 11:23

Sann Rada

ដីកាសម្រេចស្តីពីការទទួលយកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ដែលមានរាសីយដ្ឋាននៅក្នុងខេត្តកោះកុង

សហព្រះរាជអាជ្ញា

លោកស្រី ជា លាង

នួន ជា

ខៀវ សំផន

លោក Andrew CAYLEY

អៀង សារី

កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច

អៀង ធីរិទ្ធ

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

នី ចាន់ឌី ឡោ ជុនធី

Phillipe CANONNE
Elizabeth Rabesandratana

សុន អុណូ មិចឺល បេស្តម៉ាន

Victor KOPPE

គង់ ពិសី ហុង គីមសួន

Mahdev MOHAN

អាង ឌុក្កម មីកាយ៉ា កាណាវាស

Diana ELLIS

យុង ផានិត គីម ម៉េងឃី

Martine JACQUIN

ផាត់ ពៅស៊ាង

ម៉ុច សុវណ្ណារី ស៊ិន សុវ៉ាន

Fabienne TRUSSES-NAPROUS

ស សូវ៉ាន ហ្វាកេ វេរ៉េស

Philippe GRÉCIANO

ជេត វណ្ណាលី ពេជ អង្គ

Patrick BAUDOIN

ការ សារ៉ុត

ម៉ឺន ពៅ

Marie Guiraud

Silke STUDZINSKY

Laure DESFORGES

Françoise GAUTRY

Christine MARTINEAU

Isabelle DURAND

Pascal AUBOIN

Ferdinand Djammen-Nzepa

Barnabe NEKUIE

Emmanuel ALTIT

Nicole DUMAS

Emmanuel JACOMY

Daniel LOSQ

Julien RIVET

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៧១ ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

យើង យូ ប៊ុនឡេង និង Marcel LEMONDE (ម៉ាសែល ឡឺម៉ុង) សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“អ.វ.ត.ក.”)

បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៤ (“ច្បាប់ស្តីពី អ.វ.ត.ក.”)

បានឃើញការស៊ើបសួរលើឈ្មោះ នួន ជា និង ជនដទៃ ដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យចំពោះ បទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ការបំពារបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាក្រុងហ្សឺណែវ ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៤៩ បទប្រល័យពូជសាសន៍ ការធ្វើមនុស្សឃាត ការធ្វើទារុណកម្ម ការវាយប្រហារលើសាសនា បទល្មើសដែលមានចែង និងផ្ដន្ទាទោស តាមមាត្រា៣ មាត្រា៤ មាត្រា៥ មាត្រា៦ មាត្រា២៩ (ថ្មី) និងមាត្រា៣៩ (ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក មាត្រា ២០៩ មាត្រា ២១០ មាត្រា ៥០០ មាត្រា ៥០១ មាត្រា ៥០៣ ដល់ មាត្រា ៥០៨ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ឆ្នាំ ១៩៥៦

បានឃើញវិធាន១២ វិធាន១២ស្ទួន វិធាន២១ វិធាន២៣ វិធាន២៣ស្ទួន វិធាន២៣ស្ទួនពីរ វិធាន៤៩ វិធាន៥៣ វិធាន៥៥ វិធាន៥៦(២)(ក) វិធាន៦៦ និង វិធាន១០០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៃ អ.វ.ត.ក (“វិធានផ្ទៃក្នុង”)

បានឃើញមាត្រា១ មាត្រា៣ និង មាត្រា៦ នៃសេចក្តីណែនាំអនុត្តស្តីពីការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះ (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”)

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនិងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ (D83), ថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ (D98/I), ថ្ងៃទី៣១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ (D196), ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ (D146/3), ថ្ងៃទី១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៩ (D202), ថ្ងៃទី០៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ (D146/4) និងថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ (D146/5)

បានឃើញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះស្តីពីការស្នើសុំទាមទាររបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលទទួលមរណភាព (E2/5/3)

បានឃើញសេចក្តីជូនដំណឹងដល់ភាគីអំពីការដាក់បញ្ចូលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសំណុំរឿងអនុលោមតាមវិធាន២៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចុះថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០
(D316)

បានឃើញសេចក្តីជូនដំណឹងរបស់យើងស្តីពីការបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមករា
ឆ្នាំ២០១០ (D317)

បានឃើញអនុស្សរណៈរបស់យើងស្តីអំពីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងធម្មតានិងពាក្យសុំតាំងខ្លួនជា
ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ (D337)

បានឃើញអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទៅអង្គភាពគាំពារ
ជនរងគ្រោះពន្យាពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ (D337/1)

បានឃើញអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាក់ទងនឹងសំណើ
របស់មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសុំពន្យាពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ដាក់ពិតមានបន្ថែមរបស់ដើម
បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ (D337/6)

បានឃើញសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះចុះថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០(D364/1/3)
និងថ្ងៃ ទី២៧ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ (D250/3/2/1/s)

បានឃើញអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យរបស់ក្រឡាបញ្ជីទាក់ទងនឹងអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួន
ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានទទួលមរណៈភាព (D386)

បានឃើញដីកាសម្រេចស្តីពីការរៀបចំតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុវត្តតាមវិធាន
២៣ ស្ទួនពីរនៃវិធានផ្ទៃក្នុង (D337/10)

បានឃើញសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះលើកាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច (001/18-07-2007/ ECCC/TC)

បានឃើញចម្លើយតបរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចំពោះសំណើសុំរបស់មេធាវីដើមបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីនូវរយៈពេលពិសេសមួយសម្រាប់ប្រមូលនិងដាក់ព័ត៌មានបន្ថែមរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំង ខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន៥៦៩នាក់ដែលទើបបានចាត់តាំង (D337/11/1)

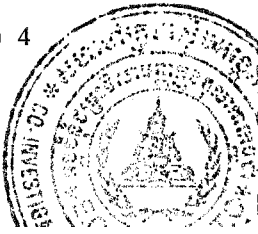
I. ការរំលឹកឡើងវិញអំពីនីតិវិធី:

១- ក្នុងការអនុវត្តវិធាន២៣ស្ទួន (២) និង(៣)នៃវិធានក្នុង សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនិងសម្រេច តាមរយៈនៃដីកានេះ នូវភាពអាចទទួលយកបានទៅលើពាក្យស្នើសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលទទួលបានចំនួន៣៩៨នាក់ (បីពាន់ប្រាំបួនរយប៉ែតសិបប្រាំបីនាក់)^១។ ដោយពិចារណាលើតម្រូវ ការនៃការសម្របសម្រួលការជូនដំណឹង និងភាពតំណាងស្របច្បាប់សម្រាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងដើមបណ្តឹងធម្មតា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានសម្រេចចេញដីកាសម្រេចលើភាពអាចទទួលយក បាននូវពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដោយផ្អែកទៅលើទីលំនៅបច្ចុប្បន្នរបស់អ្នកស្នើ សុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងដែលបានសរសេរនៅក្នុងទម្រង់បំពេញព័ត៌មានរបស់ពួកគេ។

២- សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកត់សម្គាល់ឃើញថា មានអ្នកសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីចំនួន៧០៦នាក់ (ប្រាំពីររយប្រាំមួយនាក់)^២ ដែលបានចាត់តាំងមេធាវីរួចហើយនៅថ្ងៃទី២ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១០ មិនបានចាត់វិធានការដើម្បីផ្តល់នូវព័ត៌មានបន្ថែមមុនថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ នោះទេ។ ជាមួយគ្នានេះផងដែរ អ្នកស្នើសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន១៩នាក់ (ដប់ប្រាំបួន នាក់) ដែលបានសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសំណុំរឿង០០១ (001/18-07- 2007/ECCC-TC) និងសំណុំរឿង០០២ (002/19-09-2007/ ECCC-OCIJ) ហើយដែលអ្នកទាំង នោះ ត្រូវបានប្រកាសបដិសេធ ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០១ (001/18-07- 2007/ECCC/TC) ដោយសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

^១ ចំនួននេះនឹងត្រូវបានកែប្រែវិញនៅពេលដែលមានការដកពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្រោយពីការចុះហត្ថលេខាលើ ដីកានេះ។

^២ ឧបសម្ព័ន្ធ យ៖ (D337/10)

បានស្នើសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីម្តងទៀតនៅក្នុងសំណុំរឿងបច្ចុប្បន្នដោយដាក់នូវព័ត៌មានបន្ថែម។

៣- ដីកានេះទាក់ទងនឹងអ្នកស្នើសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន៦៣នាក់(ហុកសិបបីនាក់) ដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយបុគ្គលដែលមានទីលំនៅ នៅពេលស្នើសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងខេត្តកោះកុងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងដែលបញ្ជូនមកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតតាមរយៈអង្គការជំនួយការជនរងគ្រោះនៃអ.វ.ត.កស្របតាមវិធាន១២ស្ទួន(ខ)^៧ ។ ក្នុងចំណោមអ្នកស្នើសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់មានអ្នកស្នើសុំចំនួន៣៨នាក់ (សាបសិបប្រាំបីនាក់) បានផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដើម្បីគាំទ្រដល់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដំបូងរបស់ពួកគេមុនថ្ងៃទី ៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។ ដីកានេះនឹងយោងដល់ព័ត៌មានចាំបាច់ដាច់ខាតទៅលើអ្នកសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងនីមួយៗតែប៉ុណ្ណោះ^៨។

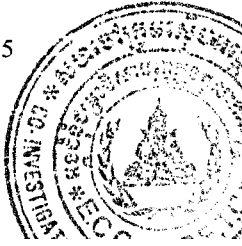
II- សំណងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេច

៤. យោងតាមវិធានផ្ទៃក្នុង“ជនរងគ្រោះ”គឺជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលទទួលរងព្យសនកម្មដោយសារអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មដែលស្ថិតក្នុងយុត្តាធិការនៃអ.វ.ត.ក។ គ្រប់ជនរងគ្រោះទាំងអស់អាចដាក់ពាក្យប្តឹងទៅសហព្រះរាជអាជ្ញាស្របតាមវិធាន៤៩(២)។ ចំពោះ“ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី”វិញភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវឱ្យនិយមន័យថាជាជនរងគ្រោះដែលពាក្យសុំតាំងខ្លួនរបស់ពួកគេត្រូវប្រកាសទទួលស្គាល់ដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬក៏អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

៥. វិធាន២៣ (១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានចែងថា គោលបំណងនៃបណ្តឹងសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគឺដើម្បី៖

ក) ចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ប្រឆាំងនឹងអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ដោយគាំទ្រដល់ការចោទប្រកាន់ និង

^៧ ឧបសម្ព័ន្ធទ្វី ពាក្យសុំតាំងខ្លួនរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានដាក់មកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
^៨ អង្គការជំនួយការជនរងគ្រោះបានដាក់មកនូវរបាយការណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនីមួយៗដោយរួមមានទាំងការរៀបរាប់ជាសង្ខេបនូវអង្គហេតុជាភាសាអង់គ្លេស។ របាយការណ៍ទាំងអស់នេះត្រូវបានដាក់ចូលក្នុងសំណុំរឿងរួចហើយ។

ខ) អនុញ្ញាតឱ្យជនរងគ្រោះអាចស្វែងរកសំណងផ្លូវចិត្ត និងសមូហភាពដែលមានចែងក្នុង ក្នុងវិធាននេះ។

៦. ដូច្នោះ ដើម្បីឱ្យជនរងគ្រោះអាចត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសំណុំ រឿងបច្ចុប្បន្ន(ដែលខុសពីអ្នកប្តឹងធម្មតា) ជនរងគ្រោះត្រូវតែបង្ហាញថាខ្លួនមានផលប្រយោជន៍ក្នុងការ ប្តឹង។

គ- គោលការណ៍នៃការសំខាន់ៗ

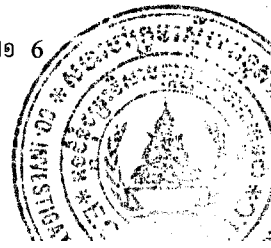
៧. នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគឺត្រូវបើកចំហរដល់ជនរងគ្រោះទាំងឡាយណា ដែលអាចបង្ហាញយ៉ាងជាក់ច្បាស់ថា ពួកគាត់ពិតជាបានទទួលរងព្យសនកម្មដោយផ្ទាល់ដល់រូបរាង កាយ សម្ភារៈ ឬផ្លូវចិត្តដែលបង្កឡើងដោយផ្ទាល់យ៉ាងហោចណាស់ ក៏ពិសេសឧក្រិដ្ឋមួយក្នុងចំណោម អំពើឧក្រិដ្ឋទាំងឡាយដែលបានចោទប្រកាន់ទៅលើជនត្រូវចោទ មានន័យថាអង្គហេតុដែលមាន លក្ខណៈជាបទល្មើសនោះត្រូវស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងដីកា សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម។

ិ) កំរិតនៃភស្តុតាង និងព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់

៨. វិធាន២៣ ស្ទួន(១) និង(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងមាត្រា៣.២ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តបាន ចែងថា ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី “ត្រូវតែមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យ ពិនិត្យបញ្ជាក់អំពីភាពសមស្របរបស់ពាក្យបណ្តឹងជាមួយនឹងវិធានផ្ទៃក្នុងនេះ។ ជាពិសេសពាក្យ បណ្តឹង ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតអំពីឋានៈជាជនរងគ្រោះ បញ្ជាក់អំពីប្រភេទឧក្រិដ្ឋកម្មដែលត្រូវចោទ ប្រកាន់ និងភ្ជាប់មកជាមួយនូវភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីព្យសនកម្មដែលទទួលរង ឬការបង្ហាញអំពីពិរុទ្ធភាព របស់ឧក្រិដ្ឋជនដែលត្រូវចោទប្រកាន់”ដែលអនុញ្ញាតឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលទទួលពាក្យ បណ្តឹងអាច “ជឿថាអង្គហេតុដែលបានលើកឡើងសំរាប់គាំទ្រដល់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីបានកើតមានឡើងពិតប្រាកដ”។ កម្រិតនៃភស្តុតាងគឺមានលក្ខណៈពិសេសសំរាប់បណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណី និងដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នាពីសញ្ញាណនៃភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដូចមានចែងក្នុងវិធាន៦៧ (៣) (គ)។

៩. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានកត់សម្គាល់ឃើញថា នៅដំណាក់កាលស៊ើបសួរខ្លួនគ្មានលទ្ធផល ភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការសម្រេចអំពីលក្ខណៈពិតប្រាកដនៃព្យសនកម្មដែលបានចោទប្រកាន់ដោយ ជនរងគ្រោះឡើយ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ សេចក្តីសម្រេចអាចធ្វើឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៅ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៧១ 6 ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

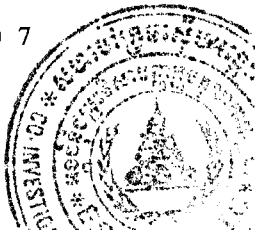

ពេលចេញសាលក្រមលើអង្គសេចក្តីរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកទៅលើបណ្តឹងនៃភស្តុតាងដែលលើកឡើងនៅ ពេលសវនាការ^៥។ ដូច្នោះ ដើម្បីឱ្យពាក្យសុំតាំងខ្លួនដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចត្រូវទទួលស្គាល់បាន សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការវាយតម្លៃ (ដោយយោងទៅលើភស្តុតាង ដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង) ថាតើវាពិតជាមានមូលដ្ឋានដែលអាចជឿជាក់ជាបឋមថាពិតជាមាន ព្យសនកម្មដូចបានលើកឡើង និងពិតជាមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់រវាងព្យសនកម្មនេះ ជាមួយនឹងអង្គហេតុ ដែលស្ថិតនៅក្រោមការស៊ើបសួរ។

១០. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតកត់សម្គាល់ឃើញថាបរិបទ និងវិសាលភាពនៃការស៊ើបសួរនៅ ក្នុងសំណុំរឿង០០២/១៩-០៩-២០០៧ (002/19-09-2007-ECCC-OCIJ) គឺជូនកាលមានការលំបាក និងជូនកាលមិនអាចតែម្តងក្នុងការទាមទារឱ្យជនរងគ្រោះផ្តល់ភស្តុតាងសម្រាប់គាំទ្រដល់ពាក្យសុំ របស់ខ្លួន។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត កត់សម្គាល់ឃើញថាពាក្យសុំភាគច្រើនធ្វើឡើងដោយបុគ្គល ដែលបានឆ្លងកាត់របប ឬព្រឹត្តិការណ៍នោះ ដែលនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចពេលវេលារបស់ អ.វ.ត.ក មិន អាចអោយពួកគាត់ (អ្នកដាក់ពាក្យសុំ) ផ្តល់នៅភស្តុតាងជាសារវិន្តដែលអនុញ្ញាតឱ្យយើងធ្វើការពិនិត្យ ភាពសមស្របនៃពាក្យសុំ ជាមួយនឹងវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ។ នេះគឺជាការពិតដ៏ជាក់លាក់មួយសំរាប់ដើម បណ្តឹងដែលមានវ័យក្មេង នៅពេលដែលអង្គហេតុនោះកើតមានឡើង។ ជាចុងក្រោយ សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតរកឃើញថា ការ ស្រាវជ្រាវផ្នែកប្រជាសាស្ត្រដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃសំណុំ រឿងនេះបានបញ្ជាក់ថា “ពុំមានការចងក្រងបញ្ជីឈ្មោះជនរងគ្រោះទេ (លើកលែងតែមន្ទីរស២១ និងត្រង់ចំនុចមួយចំនួនតូច)” និងបញ្ជាក់ថា “ប្រភពដែលទាក់ទងទៅនឹងស្ថិតិបរិយាកាស កំណើត និងជនអន្តោប្រវេសន៍ (នៅក្នុងប្រទេស និងនៅក្រៅប្រទេស) គឺមានលក្ខណៈនតិភាព”^៦ ។

^៥ មើលជាអាទិ៍ យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការកំពូលនៃប្រទេសបារាំងថ្ងៃទី៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩៦ (Cass.crim. 4 juin 1996), យុត្តិសាស្ត្រ ថ្ងៃទី ៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩០ (Cass. crim. 5 mars 1990 : Crim. 16 juin 1998, Bull. n° 191 Bull. crim. 1990, n° 103) យុត្តិ សាស្ត្រថ្ងៃទី ១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៩ (Crim. 16 févr. 1999, Bull. n° 17) យុត្តិសាស្ត្រថ្ងៃទី ១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០២ (Cass. crim., 19 févr. 2002 : Bull. crim. 2002, n° 34.) យុត្តិសាស្ត្រថ្ងៃទី ២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៣ (Cass. crim., 2 avr. 2003 : Bull. crim. 2003) ដូចគ្នាផងដែរ យុត្តិសាស្ត្ររបស់សាលាដំបូងនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិរឿង លុយបាហ្គា (Lubanga) ថ្ងៃទី ១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨ កមាខណ្ឌ ទី៩៩ និងសាលក្រមរបស់កាំងហ្គេចអ៊ាវ ហៅខុច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងថ្ងៃទី ២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ កមាខណ្ឌទី៦៣៦។

^៦ របាយការណ៍អ្នកជំនាញប្រជាសាស្ត្រទំព័រ៩ និង២២ (D140/1/1)

១១. ម្យ៉ាងទៀត អ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ត្រូវបង្ហាញអំពីភស្តុតាងអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេ។ ប៉ុន្តែសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទទួលស្គាល់ថា ក្នុងករណីមួយចំនួន ឯកសារអត្រានុកូលដ្ឋានជាផ្លូវការនៅកម្ពុជាការគឺមានការលំបាក ឬអាចមិនមាន។ ដូចនេះសហចៅក្រមយល់ឃើញថា ការពិនិត្យទៅតាមតថភាពជាក់ស្តែងគឺមានលក្ខណៈសមស្របបំផុតសម្រាប់បញ្ហានេះ^៧។

១២. លើសពីនេះ ដោយបានឃើញស្ថានភាពណ៍ដែលបានលើកឡើងដូចខាងលើ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតកត់សម្គាល់ឃើញថាភាគច្រើននៃអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបង្ហាញពីការទទួលបានរងព្យសនកម្មផ្នែកផ្លូវចិត្ត មិនបានបង្ហាញភស្តុតាងអំពីទំនាក់ទំនងព្យាបាលរបស់ពួកគេជាមួយនឹងជនរងគ្រោះនោះទេ។ ដូចគ្នាផងដែរ ក្នុងករណីមួយចំនួនសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងអនុវត្តសច្ចាធារណ៍នៃទំនាក់ទំនងព្យាបាលដោយឈរលើមូលដ្ឋានការបំពេញបែបបទ និងឯកសារច្បាស់លាស់មួយចំនួនផ្សេងៗទៀតដែលបានដាក់ដើម្បីគាំទ្រដល់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ii) ការបង្ហាញព្យសនកម្ម

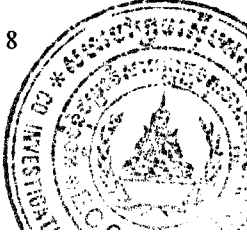
១៣. ដើម្បីបង្ហាញពីប្រយោជន៍ក្នុងការប្តឹងរបស់ពួកគេ ជនរងគ្រោះដែលចង់សុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវ បង្ហាញអត្ថិភាពនៃព្យសនកម្មលើរូបរាងកាយ សម្ភារៈ ឬផ្លូវចិត្ត^៨ដែលបន្តដល់បច្ចុប្បន្នដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។ ចំពោះព្យសនកម្មផ្លូវចិត្ត សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតកត់សម្គាល់ឃើញថា មាត្រា ៣.២នៃសេក្តីណែនាំអនុវត្តន៍ចែងថា “ការខូចខាតផ្លូវចិត្តអាចគិតទាំងការស្លាប់ព្យាបាលស្ថាន ដែលជាជនរងគ្រោះដោយសារឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងនោះ”^៩ ។ ដូចនេះ ដើម្បីទទួលយកជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្យសនកម្មដែលទទួលបានដោយអ្នកស្នើសុំមិនចាំបាច់ថាជាព្យសនកម្មផ្ទាល់នោះទេ ប៉ុន្តែវាត្រូវតែជាព្យសនកម្មដែលមានលក្ខណៈជាបុគ្គល^{១០}។

^៧ ឯកសារជាច្រើនប្រភេទត្រូវបានចេញដោយអាជ្ញាធរដើម្បីបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណ។ មើលផងដែរនូវសេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹង កងខេត្តស្រី ហេវ ខុច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃអ.វ.ត.ក (E2/94)។

^៨ ក្នុងគោលបំណងរបស់ដីកានេះ ការទទួលបានរងព្យសនកម្មដោយជនរងគ្រោះផ្ទាល់អាចមានទាំងការទទួលបានរងព្យសនកម្មផ្នែករូបរាងកាយ ការទទួលបានរងផ្នែកផ្លូវចិត្ត និង/ឬសម្ភារៈ

^៩ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៥៦ មាត្រា១៣ ចែងថា “ ព្យសនកម្មអាចជាការខូចខាតផ្នែកសម្ភារៈ រាងកាយ ឬក៏ផ្លូវចិត្ត”

^{១០} មើលជាអាទិ៍ សាលក្រមរឿងក្តី Lubanga Dyilo របស់សាលាដំបូងនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិចុះថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌទី៤៩, និងកថាខណ្ឌទី៣២ នៃសាលក្រមចុះថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ នៃរឿងក្តីដដែល។

១៤. ដើម្បីពិនិត្យថាមានព្យួសនកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា៖

ក) វាមានការសន្មតទុកជាមុននៃព្យួសនកម្មខាងផ្លូវចិត្ត សំរាប់សមាជិកសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះផ្ទាល់^{១១}។ ដើម្បីអនុវត្តន៍លក្ខណវិនិច្ឆ័យដូចបានកំណត់នៅក្នុងដីកានេះ សញ្ញាណនៃសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធិមិនគ្រាន់តែរាប់បញ្ចូលឪពុកម្តាយនិងកូនទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងទំនាក់ទំនងជាប្តី/ប្រពន្ធ និងបងប្អូនបង្កើតរបស់ជនរងគ្រោះផ្ទាល់ផងដែរ^{១២}។ ការសន្មតទុកជាមុន នឹងត្រូវចាត់ទុកថាមិនអាចជំទាស់/កែប្រែបាននៅក្នុងស្ថានភាពដូចខាងក្រោម៖

១. ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះផ្ទាល់បានស្លាប់ ឬបាត់ខ្លួនបណ្តាលមកពីអំពើមួយដែលស្ថិតនៅក្រោមការស៊ើបសួរ^{១៣}។

២. ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះផ្ទាល់ត្រូវបានជម្លៀសដោយបង្ខំ និងត្រូវបានបំបែកចេញពីសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធិដែលបណ្តាលមកពីអំពើណាមួយដែលស្ថិតនៅក្រោមការស៊ើបសួរ ដែលការ

^{១១} រឿងក្តី *Valle-Jaramillo et. al* នៃតុលាការអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស(Cour interaméri caine des droit de l'Homme) ចុះថ្ងៃ ទី២៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ កថាខណ្ឌ១១៩ និង៣២ នៃសាលក្រម។

^{១២} មើលជាអាទិ៍ សេចក្តីប្រកាសស្តីពីគោលការណ៍យុត្តិធម៌ជាមូលដ្ឋានទាក់ទងនឹងជនរងគ្រោះនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម និងការរំលោភសំណាច (សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិលេខ៤០/៣៤ អនុម័តថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៨៥); គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន និងសេចក្តីណែនាំទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិក្នុងការក្តឹង និងការទាមទារសំណង នៃជនរងគ្រោះនៃការរំលោភបំពានទាំងឡាយណាមួយដូចមានចែងក្នុងច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងការរំលោភបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរទៅនឹងច្បាប់មនុស្សជាតិអន្តរជាតិ (សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិលេខ៦០/១៤៧ អនុម័តថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥ កថាខណ្ឌ១១៨; កថាខណ្ឌ១១២ នៃសាលក្រម នៃរឿងក្តី *Lubanga Dyilo* នៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិថ្ងៃទី១១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨; រឿងក្តី *Street Children* នៅតុលាការអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សថ្ងៃទី (Cour interaméricaine des droit de l'Homme)២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០១ កថាខណ្ឌ១១៨; រឿងក្តី *Myrna Mack Chang* នៅតុលាការអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស(Cour interaméricaine des droit de l'Homme)ថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៣ កថាខណ្ឌ ១២៣៣, ២៤៤។

^{១៣} មើលជាអាទិ៍ រឿងក្តី *Lubanga Dyilo* របស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិថ្ងៃទី ៣១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៨ កថាខណ្ឌកំណែទី២៣៧ដល់ ២៥; កថាខណ្ឌ១១៣៥ នៃសេចក្តីសម្រេចនៃរឿងក្តី *Ahmad Harun et al* របស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិថ្ងៃទី៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧; កថាខណ្ឌ១១៣០ ដល់១៣៤ នៃសេចក្តីសម្រេចទៅលើរឿងក្តី *Kurt* នៃតុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស(CEDH) ថ្ងៃទី២៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៩៨; កថាខណ្ឌ១១២៣ នៃរឿងក្តី *La Cantuta* Cour interaméricaine នៃសិទ្ធិមនុស្សទាក់ទងនឹងគុណប្រការ៖ សំណង និងតម្លៃ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៣; រឿងក្តី *Myrna Mack Chang* នៅតុលាការអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស(Cour interaméricaine des droit de l'Homme)ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៣ដែលលើកឡើងស្របនឹងគំនិតចៅក្រម Sergio Garcia-Ramirez នៅក្នុង កថាខណ្ឌ១១៥៦, ៥៧,៥៩,៦០,៦១,៦២។ រឿងក្តី *Cakici* នៃតុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស (CEDH) ចុះថ្ងៃទី៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៩ សំណុំ រឿងលេខ២៣៦៥៧/៩៤; កថាខណ្ឌ១១៤៧នៃ រឿងក្តី *Bamaca Velasquez* នៃតុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០០ (CEDH) និងបន្តមកទៀតកថាខណ្ឌ១១៤៨ដល់ ១១៦ នៃដីកាបស់រឿងក្តី *Blake* នៃតុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស (CEDH)ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៨។

បំបែកចេញពីគ្នានេះបង្កឱ្យសមាជិកសាច់ញាតិជិតស្និទ្ធិទទួលរងនូវការឈឺចាប់ដែលឈានដល់កម្រិត ទទួលយកបានថាជាការទទួលរងព្យាបាលសកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល។

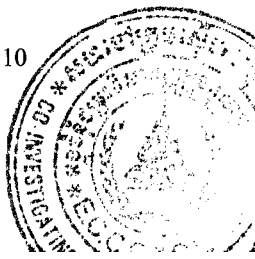
ខ) ក្នុងករណីដែលជនរងគ្រោះផ្ទាល់ត្រូវបានរៀបការដោយបង្ខំ ក្នុងកាលៈទេសៈបែបនេះ កំណត់បានថាឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ ប្តីឬប្រពន្ធមុនរបស់ពួកគេ កូនៗមុនរបស់ពួកគេទទួលរងនូវ កម្រិតព្យាបាលសកម្មផ្លូវចិត្តដែលមិនអាចជៀសវាងបាន។

គ) សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ស្របជាមួយនិងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អំពីការនឹង វាយតម្លៃរបស់ខ្លួនថា “ការបង្ហាញការខូចខាតដោយផ្ទាល់ទៅលើសមាជិកគ្រួសារសាច់ឆ្ងាយៗពិតជា មានការលំបាកណាស់”^{១៤} និងយល់ឃើញថាការសន្មតទុកជាមុនជាធម្មតាកើតមានចំពោះសមាជិក គ្រួសារសាច់ឆ្ងាយ (ជីដូនជីតា ពូមីង ក្មួយប្រុសក្មួយស្រី ប្អូនជីដូនមួយ សាច់ញាតិរបស់ជនរងគ្រោះ ផ្ទាល់)^{១៥} ។ នៅក្នុងសម្បត្តិកម្មនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនឹងពិនិត្យទៅតាមករណីនីមួយៗ ប្រសិន បើភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដែលអាចបង្ហាញថាវាមានចំណងនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ ឬចំណងអ្នកនៅក្នុងបន្ទុក រវាងអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងជនរងគ្រោះផ្ទាល់។ លើសពីនេះ សច្ចាធារណ៍នឹងត្រូវបានចាត់ទុកដូចជាការ កំណត់ដ៏ច្បាស់លាស់នៅក្នុងស្ថានភាពដែលថា ជនរងគ្រោះផ្ទាល់ត្រូវបានស្លាប់ ឬក៏បាត់ខ្លួនដែល បណ្តាលមកពីអំពើណាមួយដែលស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេត។

ឃ) ព្យាបាលសកម្មផ្លូវចិត្តបានលើកឡើងដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើមនុស្ស ឃាត ឬការបាត់ខ្លួនសាច់ញាតិគឺមានលក្ខណៈងាយស្រួលក្នុងការទទួលស្គាល់ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្ប វេណីជាងក្នុងករណីនៃការរៀបការដោយបង្ខំ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញផ្នែកសាសនា។ ទង្វើករណីដូចគ្នា ត្រូវតែយកមកអនុវត្តផងដែរ ក្នុងករណីដែលអ្នកស្នើសុំគឺជាសាក្សីធម្មតាចំពោះអង្គហេតុដែលស្ថិត នៅក្រោមការស៊ើបអង្កេតគឺថា៖ ព្យាបាលសកម្មផ្លូវចិត្តបង្កប់នូវកម្រិត និងលក្ខណៈដោយឡែកផ្ទុយពីការ

^{១៤} កថាខ័ណ្ឌទី១៤៣ នៃសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជាទាក់ទងនឹងរឿងក្តីកាំងហ្គេច អ៊ាវ ហៅឌុច ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០។

^{១៥} ជាទូទៅនៅប្រទេសបារាំង ការទទួលស្គាល់ទៅលើការទទួលរងព្យាបាលសកម្មផ្លូវចិត្តដោយមិនផ្ទាល់តាមរយៈសាច់ញាតិត្រូវបានកំណត់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩២៣ (Cass, Chambre civile, 13 février 1923) ដោយតុលាការកំពូលរបស់ប្រទេសបារាំង។ ចាប់តាំងពីពេលនោះ មក ចំណងនៃសេចក្តីស្រឡាញ់មិនត្រូវបានទទួលស្គាល់គ្រប់បុគ្គលទាំងអស់នោះទេ លើកលែងតែបុគ្គលមួយចំនួនដែលមានចំណងនៃ សេចក្តីស្រឡាញ់នោះមានលក្ខណៈប្រាសាទជាមួយនិងជនរងគ្រោះ ទោះបីជាស្ថិតក្រៅប្របណ្ណនៃច្បាប់ក៏ដោយ។ មើលផងដែរនូវ សាលក្រមរបស់តុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស (CEDH) កថាខ័ណ្ឌ១៣ នៃរឿងក្តី Yasa ; កថាខ័ណ្ឌទី១២៨, ១៣៩, នៃសាលក្រមរបស់ តុលាការអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សទាក់ទងនឹងរឿងក្តី Kawas-Fernandez ថ្ងៃទី៣ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩; កថាខ័ណ្ឌទី៩៨ នៃសាល ក្រមរបស់តុលាការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សទាក់ទងនឹងរឿងក្តី Cakici ចុះថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៩។

ឈឺចាប់ផ្នែកអារម្មណ៍ដែលសាក្សីធម្មតាត្រូវបង្ហាញ ហើយពាក្យស្នើសុំរបស់គេនឹងត្រូវបដិសេធពោល
លើកលែងតែថាសាក្សីនោះបង្ហាញថាបានឃើញអង្គហេតុនៃអំពើហិង្សា និងអំពើដែលមានលក្ខណៈ
តក់ស្លុតជាខ្លាំង។

**iii) ទំនាក់ទំនងហេតុ និងបច្ច័យវេទនាសន្តិសុខ និងឧក្រិដ្ឋកម្ម ទាំងឡាយដែលបានចោទ
ប្រកាន់លើជនត្រូវចោទ**

១៥. ដើម្បីឱ្យពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចទទួលយកបាន អ្នកដាក់ពាក្យសុំចាំបាច់
ត្រូវតែបង្ហាញពីព្យសនកម្មដែលកើតមានឡើងដោយផ្ទាល់ពីអង្គហេតុដែលមានចែងនៅក្នុងដីកា
សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម^{១៦}។

១៦. លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនេះមានលក្ខណៈជាក់លាក់ចំពោះពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
តាមផ្លូវអន្តរាគមន៍។ នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ដោយផ្ទុយពីក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា^{១៧} ជនរងគ្រោះ
ដែលដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនអាចដំណើរការបណ្តឹងអាជ្ញាបានឡើយគឺថា
គ្រាន់តែអាចធ្វើឡើងតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍ ដោយជនរងគ្រោះគ្រាន់តែអាចចូលរួមដំណើរការនីតិវិធី
ដោយសារការសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមិនពង្រីកការចូលរួមដំណើរការនីតិវិធីឱ្យហួស
ពីបណ្តឹងលើអង្គហេតុ (la saisine in rem) ដែលប្តឹងមកសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលបានកំណត់
ដោយសហព្រះរាជអាជ្ញា។

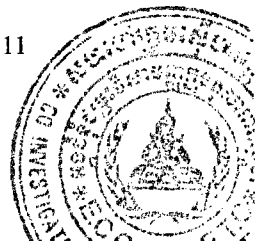
១៧. ដូចនេះ ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានកម្រិតនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលពាក្យ
ស្នើសុំមិនអាចប្តឹងទៅលើអង្គហេតុថ្មីនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរឡើយ ប្រសិនបើគ្មានដីកា
សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមពីសហព្រះរាជអាជ្ញាទេនោះ^{១៨}។

^{១៦} មើលជាអាទិ៍ សេចក្តីប្រកាសផ្ទៃក្នុងការណែនាំដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទាក់ទងនឹងការស៊ើបសួរនៅក្នុងសំណុំរឿង០០២/១៩-
០៩-២០០៧-ECCC-OCIJ និងការសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី; មើលផងដែរនូវ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៦៤
មាត្រា១៣ដែលចែងថា “មិនមែនគ្រាន់តែត្រូវឱ្យមានជាមួយគ្នានូវបទល្មើសលើច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ហើយនិងការខូចខាតដែលត្រូវបណ្តាល
ឱ្យមានប៉ុណ្ណោះទេ ត្រូវឱ្យមានថែមទៀតផងរវាងបទទាំងពីរនេះនូវការទាក់ទិនគ្នាពីហេតុទៅផល ឬសេចក្តីម្យ៉ាងទៀតថា ត្រូវឱ្យមានការ
ខូចខាតនេះជាលទ្ធផលផ្ទាល់របស់បទល្មើសហើយត្រូវឱ្យកើតមានមែនទែនជាពិតប្រាកដ”។

^{១៧} ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៧ មាត្រា១៣៨ ដល់មាត្រា១៤២ បណ្តឹងដោយមានការសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

^{១៨} មើលយុត្តិសាស្ត្រដែលកើតមាននៅតុលាការព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ២៥ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៣៧ Cass. crim. [25 juin 1937] publié
au Bull. crim. n°134 ; Cass. crim.; យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការកំពូលចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៦១ Cass. crim. [25 janvier
1961] publié au Bull. crim. n°44 ; យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការកំពូលចុះថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៨៩ Cass. crim. [17 mai

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ ៧១ 11
ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។

១៨. ដើម្បីឱ្យពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចទទួលយកបាន វាចាំបាច់ដែលថាអ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវតែបង្ហាញពីព្យសនកម្មរបស់ខ្លួនដែលបណ្តាលមកពីអង្គហេតុណាមួយដែលបានបើកការស៊ើបសួរហើយតែប៉ុណ្ណោះ។

ខ. ការសន្និដ្ឋាននៃការសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

១៩. អនុលោមតាមអ្វីដែលបកស្រាយខាងលើ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចអំពីភាពអាចទទួលយកបាននៃពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់ទៅតាមពាក្យពេចន៍ដូចតទៅនេះ៖

i) ភស្តុតាងអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ដើមបណ្តឹង

២០. អ្នកដាក់ពាក្យប្តឹងសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន០១នាក់ (មួយនាក់)^{១៩} មិនបានផ្តល់ព័ត៌មាន/ភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេទេ។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតកត់សម្គាល់ឃើញថាអ្នកប្តឹងផ្សេងទៀតបានផ្តល់ឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណ និងប្រាប់ពីអាស័យដ្ឋាននៅកម្ពុជា។ តាមរយៈនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតចាត់ទុកថាអត្តសញ្ញាណរបស់ពួកគេត្រូវបានបង្ហាញហើយ។

ii) អត្តិភាពនៃព្យសនកម្ម

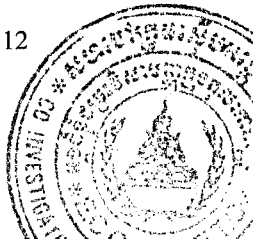
២១. បន្ថែមពីលើនេះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតកត់សម្គាល់ឃើញថា បណ្តាអ្នកប្តឹងទាំងអស់បានផ្តល់ភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឱ្យជឿទុកចិត្តបានថាពួកគេបានទទួលរងព្យសនកម្មជាលក្ខណៈបុគ្គលនៅក្នុងយុត្តាធិការនៃអ.វ.ត.ក។

២២. ប៉ុន្តែសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា មានអ្នកដាក់ពាក្យប្តឹងសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន០១នាក់ (មួយនាក់)^{២០} មិនបានបង្ហាញអំពីអត្តិភាពនៃព្យសនកម្មទេ។

1989] D. 1990 p. 74 note D. Mayer; យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការកំពូលចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩១. [15 janvier 1991] Juris-Data n° 1991-700801 publié au Bull. crim. n° 24; យុត្តិសាស្ត្ររបស់តុលាការកំពូលចុះថ្ងៃទី០៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៥ Cass. crim. [9 novembre. 1995] Juris-Data n°1995-003776 publié au Bull. crim. n° 345.

^{១៩} មើលជាអាទិ៍ឧបសម្ព័ន្ធនា (៦) សំណងហេតុនៃការមិនទទួលយក៖ គ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណ

^{២០} មើលឧបសម្ព័ន្ធនា (២) ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនត្រូវបានទទួលយក៖ គ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីព្យសនកម្ម

២៣. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញជាចុងក្រោយថា មានអ្នកដាក់ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើម បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន០៤នាក់ (បួននាក់)^{២១} មិនបានបង្ហាញអំពីទំនាក់ទំនងនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ ឬ ភាពនៅក្នុងបន្ទុករបស់ជនរងគ្រោះដែលអនុញ្ញាតឱ្យកំណត់បាននូវលក្ខណៈនៃព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តស្រប ទៅនឹងអង្គហេតុដែលស្ថិតនៅក្រោមការស៊ើបអង្កេតបានទេ។ លើសពីនេះ ទំនាក់ទំនងហេតុ និងបច្ច័យ ជាសារវិន្តរវាងព្យសនកម្មផ្សេងៗទៀតដែលបានលើកឡើង ទៅនឹងអង្គហេតុដែលស្ថិតក្រោមការស៊ើប អង្កេតក៏មិនបានបង្ហាញដែរ។

iii) ទំនាក់ទំនងរវាងព្យសនកម្ម និងអំពើឃ្លើសដែលបានប្រកាន់ប្រតិបត្តិរបស់ព្រះចៅ

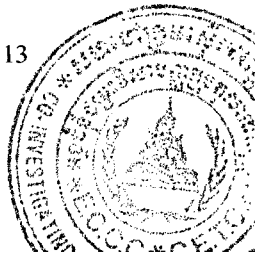
២៤. ក្រោយពីបានពិនិត្យព័ត៌មានផ្សេងៗមក ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន៤១ នាក់ (សែសិបមួយនាក់)^{២២} ត្រូវបានទទួលយក។ ពោលគឺជាអ្នកប្តឹងទាំងឡាយណាដែលបានភ្ជាប់ មកជាមួយនូវភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ហើយដែលក្រោយពីការពិនិត្យជាបឋមអាចឱ្យយើងឃើញថា ព្យស នកម្មរបស់គាត់គឺចេញពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់ទៅនឹងអំពើដែលជាកម្មវត្ថុនៃការស៊ើបអង្កេតតាមផ្លូវ តុលាការដូចមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើប សួរបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។ បញ្ជីនេះបែងចែកទៅតាមប្រភេទនៃព្យសនកម្មដែលលើក ឡើង ដោយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹង។ អ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងម្នាក់អាចមាននៅក្នុងផ្នែកច្រើនប្រសិនបើគាត់ត្រូវ បានទទួលស្គាល់ច្រើនករណីដូចជា៖

ការដ្ឋានស្រាវជ្រាវ/ខេត្តកំពត

- អ្នកប្តឹងចំនួន០១នាក់ (មួយនាក់) បានទទួលរងព្យសនកម្មក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះផ្ទាល់ ជាលក្ខណៈបុគ្គលដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដូច ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤៤ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។
- អ្នកប្តឹងចំនួន០៣នាក់ (បីនាក់) បានទទួលរងព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គលដែល បណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមាជិក គ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤៩នៃដីកា សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

^{២១} មើលឧបសម្ព័ន្ធនា (ខ) ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនត្រូវបានទទួលយក ៖ កម្រិតនៃព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តមិនទទួលយកបាន , (៦) ព្យសនកម្មពុំមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងអង្គហេតុដែលស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេត

^{២២} មើលឧបសម្ព័ន្ធនា៖ ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានទទួលយក...

មន្ទីរស-២១ / ភ្នំពេញ

-អ្នកប្តឹងចំនួន១នាក់ (មួយនាក់) បានទទួលរងព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គលដែល
បណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមាជិក
គ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤៩-៥៥ នៃដីកា
សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

មន្ទីរសន្តិសុខកោះខ្យង /ក្រុងព្រះសីហនុ

-អ្នកប្តឹងចំនួន០៣នាក់ (បីនាក់) បានទទួលរងព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល
ដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមា
ជិកគ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៥៩នៃដីកា
សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

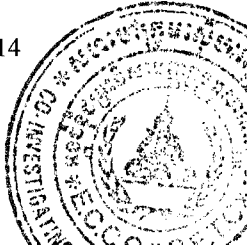
សហករណ៍ត្រាំកក់/ខេត្តតាកែវ

-អ្នកប្តឹងចំនួន០១នាក់ (មួយនាក់)បានទទួលរងព្យសនកម្មក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះផ្ទាល់
ជាលក្ខណៈបុគ្គលដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដូច
ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤៣ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

-អ្នកប្តឹងចំនួន០១នាក់ (មួយនាក់) បានទទួលរងព្យសនកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល
ដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមា
ជិកគ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤៣នៃដីកា
សន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

ការផ្លាស់កន្លែងប្រជាជនចេញពីភ្នំពេញ/ដំណាក់កាលទី១

-អ្នកប្តឹងចំនួន១៩នាក់ (ដប់ប្រាំបួននាក់) បានទទួលរងព្យសនកម្មក្នុងនាមជាជនរង
គ្រោះផ្ទាល់ជាលក្ខណៈបុគ្គលដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្ម
ទាំងឡាយដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣៧-៣៩ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿង
អោយស៊ើបសួរ។

-អ្នកប្តឹងចំនួន២៤នាក់ (ម្តែបួននាក់) បានទទួលរងព្យាបាទកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល ដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមាជិកគ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣៧-៣៩ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

ការផ្តាស់កន្លែងប្រជាជនពីភូមិភាគកណ្តាល និងភូមិភាគនិរតីនៃប្រទេស ទៅកាន់ភូមិភាគ ឧត្តរ និងភូមិភាគពាយ័ព្យ/ដំណាក់កាលទី២

-អ្នកប្តឹងចំនួន០៥នាក់ (ប្រាំនាក់) បានទទួលរងព្យាបាទកម្មក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះ ផ្ទាល់ជាលក្ខណៈបុគ្គលដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំង ឡាយដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤០-៤១ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយ ស៊ើបសួរ។

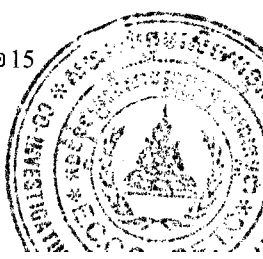
-អ្នកប្តឹងចំនួន០៤នាក់ (បួននាក់) បានទទួលរងព្យាបាទកម្មផ្លូវចិត្តជាលក្ខណៈបុគ្គល ដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមាជិកគ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤០-៤១នៃ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ។

ប្រព្រឹត្តកម្មលើជនជាតិវៀតណាម

-អ្នកប្តឹងចំនួន០១នាក់ (មួយនាក់) បានទទួលរងព្យាបាទកម្មក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះ ផ្ទាល់ជាលក្ខណៈបុគ្គលដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំង ឡាយដូចដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៦៩-៧០ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយ ស៊ើបសួរ។

ការរៀបការដោយបង្ខំ

-អ្នកប្តឹងចំនួន១៣នាក់ (ដប់បីនាក់) បានទទួលរងព្យាបាទកម្មក្នុងនាមជាជនរងគ្រោះ ផ្ទាល់ជាលក្ខណៈបុគ្គលដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកដោយផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំង ឡាយដូចដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់ព្រះ រាជអាជ្ញា D146/3, D146/4 និងD146/5។

-អ្នកប្តឹងចំនួន០៤នាក់ (បួននាក់) បានទទួលរងព្យាបាទកម្មផ្លូវចិត្តដែលបណ្តាលមកពីផលវិបាកផ្ទាល់នៃឧក្រិដ្ឋកម្មទាំងឡាយដែលប្រព្រឹត្តទៅលើសមាជិកគ្រួសាររបស់គាត់ម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា D146/3, D146/4 និងD146/5 ។

២៥. ផ្ទុយពីនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយល់ឃើញថា ទំនាក់ទំនងហេតុផលចាំបាច់រវាងព្យាបាទកម្មដែលបានលើកឡើង និងអង្គហេតុដែលស្ថិតក្នុងការស៊ើបអង្កេត មិនត្រូវបានបង្ហាញដោយអ្នកប្តឹងចំនួន១៣នាក់ (ដប់បីនាក់)^{២៣} នៅក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលអង្គហេតុបានលើកឡើងគឺសរុបមកផ្សេងពីអង្គហេតុដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវបានប្តឹងដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ និងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងស៊ើបសួរបន្ថែម ព្រមទាំងយល់ឃើញថាគ្មានកាលៈទេសៈណាមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យយើងទទួលយកថាជាទំនាក់ទំនងផ្ទាល់រវាងព្យាបាទកម្មដែលបានលើកឡើងនិងបទល្មើសដែលបានប្តឹងមកនោះទេ។

២៦. ជាចុងក្រោយមានអ្នកប្តឹងចំនួន០៣នាក់ (បីនាក់)^{២៤} មិនបានផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យពិនិត្យបញ្ជាក់អំពីភាពសមស្របរវាងពាក្យបណ្តឹងជាមួយនឹងវិធាន២៣ ស្ទួន៤នោះទេ។

អនុស្រ័យហេតុនេះ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

សេចក្តីថា ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីលេខសម្គាល់ 08-VU-00147 (D22/1968), 08-VU-00821 (D22/0519), 08-VU-00823 (D22/0451), 08-VU-01014 (D22/0047), 08-VU-01212 (D22/0157), 08-VU-01213 (D22/1564), 08-VU-01814 (D22/0226), 08-VU-01841 (D22/1945), 08-VU-02196 (D22/0417), 08-VU-02197 (D22/2058), 08-VU-02198 (D22/1157), 08-VU-02324 (D22/1238), 08-VU-02327 (D22/1163), 09-VU-00280 (D22/1999), 09-VU-00281 (D22/1239), 09-VU-00283 (D22/1094), 09-VU-00284 (D22/1248), 09-VU-00285 (D22/1124), 09-VU-00286 (D22/1247), 09-VU-00287 (D22/1989), 09-VU-00288 (D22/1111), 09-VU-00290 (D22/1233), 09-VU-00542 (D22/0578), 09-VU-00543 (D22/0222), 09-VU-00554 (D22/2004), 09-VU-00555 (D22/1540), 09-VU-00975 (D22/1073), 09-VU-00977 (D22/1069), 09-VU-01751

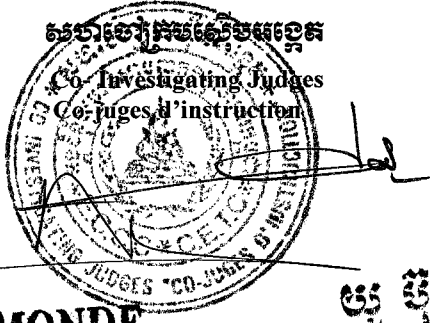
^{២៣} មើលឧបសម្ព័ន្ធនា(៦): ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនត្រូវបានទទួលយកព្យាបាទកម្មមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងអង្គហេតុដែលស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេត
^{២៤} មើលឧបសម្ព័ន្ធនា(៤): ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនត្រូវបានទទួលយកព្រោះព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យពិនិត្យបញ្ជាក់អំពីភាពសមស្របរវាងពាក្យបណ្តឹងជាមួយនឹងវិធាន២៣ ស្ទួន៤

(D22/1912), 09-VU-01783 (D22/2780), 09-VU-01784 (D22/2781), 09-VU-01785 (D22/2782), 09-VU-01790 (D22/2786), 09-VU-01824 (D22/2815), 09-VU-01825 (D22/2816), 09-VU-01826 (D22/2817), 09-VU-01827 (D22/2818), 09-VU-04231 (D22/3617), 10-VU-00363 (D22/3785), 10-VU-00365 (D22/3787), និងលេខ 10-VU-00374 (D22/3798) ត្រូវបានទទួលយក។

សម្រេចថា ពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផ្សេងទៀតរួមមានលេខសម្គាល់ 07-VU-00104 (D22/1263), 08-VU-00822 (D22/1498), 08-VU-01842 (D22/1205), 08-VU-02182 (D22/1206), 08-VU-02194 (D22/0444), 08-VU-02195 (D22/0501), 08-VU-02325 (D22/1128), 08-VU-02326 (D22/0462), 09-VU-00279 (D22/1998), 09-VU-00282 (D22/1093), 09-VU-00289 (D22/1137), 09-VU-00291 (D22/0874), 09-VU-00544 (D22/1091), 09-VU-00976 (D22/1070), 09-VU-00978 (D22/1251), 09-VU-01786 (D22/1880), 09-VU-01787 (D22/2783), 09-VU-01788 (D22/2784), 09-VU-01789 (D22/2785), 09-VU-01828 (D22/2819), 10-VU-00364 (D22/3786), និងលេខ 10-VU-00834 (D22/3852) មិនអាចទទួលយកបានទេ ហើយសម្រេចថា ដោយយោងទៅលើព័ត៌មានជាសារវ័ន្តដែលពាក្យសុំតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងនោះមាននិយាយពីអង្គហេតុដែលបានកើតឡើងក្នុងចន្លោះពីថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ រហូតដល់ថ្ងៃទី០៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ នៅលើទឹកដីកាន់កាប់ដោយកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ពាក្យសុំទាំងនោះនឹងត្រូវដាក់ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង០០២ (០០២/19-09-2007-ECCC-OCIJ) ក្រោមទម្រង់ជាពាក្យបណ្តឹងធម្មតា។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០

Marcel LEMONDE

យូ ប៊ុនឡេង